

Emirdağ Lahikası'nda, "Emir ve izn-i İlahî ve havl ve kuvvet-i Rabbaniye ile umum hayvanatın melaikeden bir çobanı, bir nâzırı olduğu gibi; kuş taifesinin de bir çobanı var." deniyor. Bu meseleyi biraz izah eder misiniz?

"Sualin ikinci şıkkı: Sen, bir mektubunda, şairane bir lâtifeyi yani kuşların, mektuplarını yazmak ve okumak zamanında yanınıza ve şakirtlerin yanına gelmelerini o lâtifeyi ciddî bir tarzda kardeşlerine yazdın. Halbuki o kuşlar, hal-i âlemi ve Risale-i Nur'un hadisata karşı faydasını bilecek mahiyetinden uzaktırlar."

"Elcevap: Emir ve izn-i İlahî ve havl ve kuvvet-i Rabbâniye ile umum hayvanatın, melâikeden bir çobanı, bir nâzırı olduğu gibi, kuş taifesinin de bir çobanı var. Onlar bilmesede, emr-i İlahî ile ve ilham-ı Rabbânî ile çobanları onları sevk eder. O sevk-i fitrî ise, kuşlara gelen ilhama dayanır. Kuşlar, ilhama mazhardırlar ki, yaşı bir günlük bir arı yavrusu, havada, bir gün mesafede gider, o ilham-ı fitrî ile o sevk-i Rabbânî ile yolunu şaşırmadan dönüp, gelip yuvasına girer."(1)

Nasıl balıkların; balinadan hamsiye kadar binlerce türü ve cinsi varsa, aynı şekilde meleklerin de dört büyük melek ve arşın meleklerinden tut ta bir damla yağmura nezaret ve tasarruf eden meleklerle kadar sayısız türleri ve cinsleri vardır.

Allah, kainatta her bir mahlukunu temsil ve tevkil edecek melaike ile donatmıştır. Her bir melek vekalet ettiği mahlukun ibadet ve tesbihini temsilen ve tevkilen Allah'a takdim etmekle kalmıyor, bir insanın iradi işlerindeki tasarrufu gibi, o melek de o mahlukat üzerinde tasarruf ediyor. Yani melek o mahlukun adeta bir ruhu hükmünde oluyor.

Mesela, bir ağaca vekalet eden melek o ağacın ruhu, ağaç ise o ruha bir ceset mesabesindedir. Nasıl ruh insan bedeninde olağanüstü olarak tasarruf ediyor ise, melek de o ağaç üzerinde o şekilde tasarruf ediyor denilebilir. Melek ile ağaç, ceset ile ruh gibi münasebet peyda ediyor. Ayetin cansız varlıkları canlı ve şuurlu bir şekilde tesbih ediyor diye tasvir etmesinde, meleğin büyük bir hissesi vardır.

Her bir mahluka nezaret ve vekalet eden bir meleğin olduğu hadis ile

---

sabittir. Mesela, bir ağaca vekalet eden melek ağacın her bir yaprak ve dallarının fitri bir dil ile yaptığı tesbih ve takdisi kendi namına Allah'a takdim eder. Bu takdimi yapabilmesi için Allah o meleği ağaç suretinde ve formatında yaratmıştır. Yani melek ağacın her bir yaprak ve dallarını temsil edecek fitri bir ahvale sahiptir. Bu yüzden melekler vekil ve nazir olduğu mahlukun şeklinde yaratılmışlardır.

Mesela İsrail (as) bütün yeryüzündeki canlı ve hayatlı mahluklara nezaret ve vekalet eden umumi bir melek olmasından, bütün mahlukatı temsil edebilecek acayip bir fitrata ve ahvale sahip olması gerekir. Nasıl küçük bir ağacın her bir yaprağı bir dil hükmünde olup ağaç yaprakları adedince ağza ve dillere sahip oluyor; bu ağaca nezaret eden meleğin de dolayısı ile ağacın yaprağı adedince dilleri ve ağızları oluyor. Aynı şekilde bütün yeryüzüne nezaret eden İsrail (as)'in nasıl bir heykeli, nasıl bir bedeni olduğunu düşünmek insana hayretli bir dehşet veriyor.

Madem her bir taifeden sorumlu bir melek var. Elbette kuş taifesinden sorumlu ve ona nezaret ve vekalet edecek bir meleğin olması da mukadderdir. Sadece türlere değil, türlerin her bir ferdinden sorumlu melekler de vardır.

Özet olarak, meleklerin ihtilaf ve cinsleri nezaret ve vekalet ettiği mahlukatın ihtilafına ve farklılığına göre şekilleniyor. Elbette bir yağmur damlasından sorumlu melek ile arştan sorumlu melek aynı cins olamaz.

(1) bk. [Emirdağ Lâhikası-I, 53. Mektup.](#)